Transcript:

Amharic (አጣርኛ)

በቅድሚያ ትላንትና የተካሄደውን የውጭ ምንዛሪ ጨረታና ከቅርብ ቀናት ወዲህ የታየውን የውጭ ምንዛሪ ገበያ እንቅስቃሴን አስመልክቶ አጭር አስተያየት ለመስጠት ሕልል ኃለሁ።

የትላንቱን የውጭ ምንዛሪ ጨረታ በተመለከተ

- ትላትና ባወጣነው የውጭ ምንዛሪ ጨረታ ማስታወቂያ ላይ ሕንደጠቀስነው፣ የኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ ሕንደአስፈላጊነቱ የውጭ ምንዛሪ ጨረታ ማካሄዱን ለመቀጠል ወስኗል።
- ይህን የምናደርገው ሕንደሚታወቀው፣ ባለፈው በጀት ዓመት የብሔራዊ ባንክ የውጭ ምንዛሪ መጠባበቂያ ክምችት በሶስት ሕጥፍ ስለጨመረ ሕንዲሁም ይህ አበረታች ሁኔታ በአዲሱ በጀት ዓመትም በመቀጠሉና የማዕከላዊ ባንኩ የውጭ ምንዛሪ ፍስትና ግኝት ከተጠበቀው በላይ ማደጉን በመገንዘባችን ነው።
- ከውጭ ምንዛሪ ገቢአችን ከፊሱን ሰባንኮች በጨረታ ማቅረባችን በባንኮች ዘንድ የሚኖረውን የውጭ ምንዛሪ አቅርቦት ከማሳደግ ባሻገር ዋጋንና የውጭ ምንዛሬ መረጋጋት የማስፈን ዓሳማችንን ሰማሳካት ሕንደሚረዳ ይታመናል።
- የትላንቱን ውጭ ምንዛሪ ጨረታውን
  በተመለከተ 28 ባንኮች በጨረታው
  ሕንደተሳተፉና 150 ሚሊዮን ዶላር
  ሕንደተሽጠ፣ ሁሉም የተሳተፉ ባንኮች
  የሚፈልጉትን የውጭ ምንዛሬ ሕንዳንኙና
  በ አማካይ አንድ ዶላር 138 ብር
  ሕንደሆነ ለመረዳት ችለናል።
- ጨረታ አሸንልው የውጭ ምንዛሪ ያገኙ ባንኮች፣ በጨረታ ያገኙትን ብቻ ሳይሆን የራሳቸውን የውጭ ምንዛሪ ግኝት ጨምረው በሚቀጥሉት ሳምንታት ለደንበኞቻቸው በበቂ ሁኔታ ሕንደሚያቀርቡ ይጠበቃል።

English

I would like to begin by offering brief reflections on yesterday's foreign currency auction and the developments we have observed in the foreign exchange market in recent days.

On Yesterday's Foreign Currency Auction:

- Regarding the auction, as indicated in the National Bank of Ethiopia (NBE) Auction Notice on Tuesday, it was decided to re-start foreign exchange auctions as recent foreign exchange inflows to the central bank have continued to perform well since the start of the new fiscal year.
- As many will be aware, NBE's foreign exchange reserves tripled in the justcompleted fiscal year. Very encouragingly, this trend has continued into the new fiscal year, and we are happy to report that we are witnessing higher-than-expected foreign exchange inflows at NBE.
- Given these higher-than-expected inflows (which include funds from gold sales, international partners, and other sources), we have assessed that allocating part of these proceeds to the banking system is important. Doing so not only boosts foreign exchange supply in the banking system but also helps meet our price and external stability objectives.
- With respect to the auction, we have seen a satisfactory outcome, with a total of 28 banks participating and \$150 million sold. All participating banks received the foreign exchange they needed, with the weighted average exchange rate at 138 birr per dollar.
- The banks that have received foreign exchange funds will immediately begin making foreign exchange available to their clients over the coming weeks—not just using funds from the auction but also using substantial foreign exchange inflows they generate independently from exporters and remittance flows.

አሁን ደግሞ ከቅርብ ቀናት ወዲህ በውጭ ምንዛሪ ገበያ ያስተዋልናቸው ሶስት ጉዳዮች በተለይም (1) አጠቃላይ የውጭ ምንዛሪ አቅርቦት ሁኔታን፣ (2) በውጭ ምንዛሪ ግብይት የባንክ ሥርዓቱን የመጠቀም አስፈላጊነትና (3) ህብረተሰቡ በሐሰተኛ ወሬዎችና አሳሳች መረጃዎች እንዳይታለል ግንዛቤ የመፍጠርን ጠቀሜታ በአጭሩ ለመዳሰስ ሕፈልጋለሁ።

- 1. በባንክ ዘርፍ ያስውን የውጭ ምንዛሪ አቅርቦት
  - ባንኮች ለንግዱ ማህበረሰብ የሚያቀርቡት የውጭ ምንዛሪ ባለፈው ዓመት በሕዋፍ ጨምሯል፤ ሁሉም ባንኮች በድምሩ 500 ሚሊዮን ዶላር የሚገመት የውጭ ምንዛሪ በየወሩ ለንግዱ ማህበረሰብ ሕንደሚሰጡ መረጃዎች ያሳያሉ። በመሆኑም፤ ለግሉ ዘርፍ የሚቀርበው የውጭ ምንዛሪ መጠን በከፍተኛ ደረጃ ሕያደን ሲሆን፤ይህም አቅርቦት ለወደፊቱም ተጠናክሮ ሕንደሚቀጥል ይጠበቃል። ብሔራዊ ባንክም ሕንደ አስፈላጊነቱ ተጨማሪ የውጭ ምንዛሪ የማቅረብ ድጋፉን የሚቀጥል ይሆናል።
  - ሁሉም ባንኮች ከዛሬ ጀምሮ በቀጣይ ቀናት በቂ የውጭ ምንዛሪ ለደንበኞቻቸው እንደሚያቀርቡ በማሳወቅ ላይ በመሆናቸው፣ የንግዱ ማህበረሰብ ይህንት ተገንዝበው በዕድሱ ተጠቃሚ እንዲሆኑ እናበረታታለን።
  - ከዚህ በተጨማሪ፣ አነስተኛ የውጭ ምንዛሪ የምትልልጉ የውጭ መንገደኞች ፍላጎቶቻችሁን የሚያሟሉ የውጭ ምንዛሪ ቢሮዎች መኖራቸውን አውቃችሁ ያለ ምንም ችግር የውጭ ምንዛሪ ከእነዚህ የውጭ ምንዛሪ ቢሮዎች እንደምታገኙ ልናስገነዝባችሁ እንወዳለን። በተጨማሪም የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ለሁልም ተጓኘና መንገደኞች የውጭ ምንዛሬ በስፋት እንደሚሰጥ አረጋግጧል።
- 2. አሁን ደግሞ የመደበኛ የባንክ ሥርዓት የመጠቀም አስፈላጊነት በተመለከተ አንዳንድ ነጥቦች ላንሳ!
  - የንግዱ ማህበረሰብ ሰውጭ ምንዛሪ ፍላጎታችሁ መደበኛውን የባንክ ሥርዓት እንድትጠቀሙ አጥብቀን እንመክራለን። አብዛኞቹ የንግዱ ማህበረሰብ አባላት ይህንን እንደሚያደርጉ ብናውቅም አንዳንዶች ይህንን አካሄድ እየተከተሉ ባለመሆናቸው ከትዪዪ ወይም የህገ ወጥ የውጭ ምንዛሪ ገበያዎችን ይልቅ ወደ መደበኛው የባንክ ሥርዓት እንዲመለሱ አበክረን እናስንነዝባለን።

- Next, I would like to briefly mention three issues that NBE has noticed in the foreign exchange market in recent days, particularly:
- (1) the overall foreign exchange supply conditions,
- (2) the importance of using the banking system for foreign exchange transactions, and
- (3) the need for public awareness so people are not misled by rumors and misinformation.
- 1. Foreign Exchange Supply in the Banking System:
- Banks are continuing to see robust foreign exchange inflows, and the volume of foreign currency they have provided to the business community has doubled over the past year.
- Reports indicate that banks are collectively providing a total of \$500 million in foreign exchange every month to the business community. So, there is already substantial foreign exchange supply to the private sector, and this supply is expected to continue to increase. NBE will continue to strengthen the foreign exchange system as necessary.
- In fact, all banks are announcing that they're availing sufficient foreign exchange to clients and customers in the coming days. NBE encourages the business community to take advantage of this opportunity.
- In addition, with respect to small-value transactions, I'd like to highlight that foreign exchange bureaus are handling all such requests on demand. Additionally, the Commercial Bank of Ethiopia (CBE) has confirmed that it will provide foreign currency to all travelers.
- 2. Importance of Using the Formal Banking System:
  - We recommend the business community continue to use the formal banking system for their foreign exchange needs. A large majority already does, but a small minority still does not. Therefore, we urge them to return to the regular banking system and to stop using informal and illegal foreign exchange markets.

- በርማጥ የንግዱ ማህበረሰብ አባላት የውጭ ምንዛሪ ተደራሽነትን በተመለከተ በባንኮች ላይ ብዙ ቅሬታ ሕንዳላቸው ያነግሉ፤ አንዳንዶች ወደ ትዩዩ የውጭ ምንዛሪ ገበያ የሚሄዱትም ከባንኮች በቂ የውጭ ምንዛሪ ስለማያገኙ መሆኑን ይገልጻሉ። ነገር ግን፣በአሁኑ ወቅት ሕንዚህ ቅሬታዎች/ችግሮች በአብዛኛው መፍትሔ አግኝተዋል።
  - ከአስመጭዎች በኩል ባንኮች የውጭ ምንዛሬ ሲፈቅዱ ከኤልሲ ዋጋ በሳይ በብር ተቀማጭ ሕንዲደረግ ይጠይቃሱ የሚሰው ቅሬታ በተደጋጋሚ ይሰማል፤ ይሁን ሕንጂ ባንኮች ሕንዲህ ዓይነት አስገዳጅ ጥያቄ ሕንደማያቀርቡ አረጋግጠዋል፤ በዚህ ሕገ ወጥ ድርጊት የሚሳተፍ ባንክ ካለ ለብሔራዊ ባንክ ጥቆጣ ሕንዲቀርብ ሕናበረታታለን።
  - ከባንኮች የውጭ ምንዛሪ ለማግኘት ረጅም ጊዜና ቢሮክራሲያዊ ውጣ ውረድ አለበት የሚለውን ቅሬታ በተመለከተ በአሁኑ ወቅት ሁሉም ባንኮች የውጭ ምንዛሪ ፌቃድ አሰጣጣቸውን ለማሻሻልና አብዛኛውን የውጭ ምንዛሪ ጥያቄ በወራት ሳይሆን በጥቂት ቀናት ወይም ሳምንታት ለመመለስ እንደሚሠሩ ቃል ንብተዋል።
- ስለሆነም የባንክ ሥርዓትን የማይጠቀሙ የንግዱ ማህበረሰብ አባላት በአፋጣኝ በባንክ ሥርዓት እንድትገለገሉ ደግሙን ደጋግሙን ለማሳሰብ እንወዳለን። የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ወደ ትዩዩ የውጭ ምንዛሪ ገበያ የሚገባውንና የሚዘዋወረውን የገንዘብ እንቅስቃሴ የሚከታተልበት ጠንካራ በቴክኖሎጂ የታገዘ ሥርዓት የዘረጋ በመሆኑ፣ በሕገወጥነት በዚህ ኢ-መደበኝ ገበያ የሚጠቀሙ ወገኖች ከድርኒታቸው ካልታቀቡ በቅርብ ክትትል ገንዘባቸውን እስከመውረስ የሚደርስ እርምጃ እንደሚወስድ ለማስገንዘብ ይፌልጋል።
- የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ እያከናወነ ያለውን ምርመራ በመቀጠል የኢትዮጵያን የፋይናንስ ስርዓት ታጣኝነት ሆነ ብሎ ለመሽርሽር እና የገበያ ዋጋን ለማዛባት በማለም መቀመጫቸውን ውጭ ሀገር ያደረጉ ሌሎች ህገወጥ የገንዘብ አስተላላፊዎች የሚወስደውን ተጨማሪ እርምጃዎችን ይቀጥላል፣ እንደ አስፈላጊነቱ እነዚህ ድርጅቶችን ለህዝብ ይፋ ያደርጋል።
- በተለይ ከቅርብ ቀናት ወዲህ በተለይ በዱባይ UAE ከንበያ ሁኔታ ያልነንጠ የትዪዩ ንብያውን የሚያስፋፉ ህንወጥ ድርጊቶችን በውል ስለተረዳን ይህን ተከታትለን ጠንካራ እርምጃዎችን እንወስዳለን።

- In fact, the business community often raises many complaints about foreign exchange access at banks, which has led some to rely on informal markets.
   However, many of these complaints have now been addressed. Among the key complaints are:
  - o Importers frequently complain that when banks allocate foreign exchange, they require a deposit in birr above the LC value.

    However, banks have confirmed that they do not make such mandatory requests. NBE encourages importers to report any bank involved in this illegal activity.
- For members of the business community who do not use the banking system, we reiterate that they should begin doing so immediately. NBE has established robust IT systems that monitor financial movements and trace funds going to informal foreign exchange markets. If these actors do not refrain from such activities, NBE will be forced to take active measures, including confiscation of funds.
- NBE will continue its ongoing investigation and take further action against illegal money transmitters based abroad who are deliberately undermining the integrity of Ethiopia's financial system and distorting market prices. These entities will be disclosed to the public as necessary.
- Especially in recent days, NBE has become aware of illegal activities that deviate from market norms, particularly in Dubai, UAE. We are closely monitoring these developments and taking strong action.

- 3. በመጨረሻም፣ የውጭ ምንዛሪ ሪፎርምን በተመስከተ በተሰይ በማህበራዊ ሚድያ የሚነሱ አሳሳችና ዛሰተኛ ወሬዎችን በተመስከት ለንግዱ ማህበረሰብና ለመሳው ህብረተሰባችን የማስተሳልፌው መልሕክት አሰኝ፡-
  - የማክሮ ኢኮኖሚም ሆነ የውጭ ምንዛሪ ሪፎርማችን በጥሩ ሁኔታ ሕየተካሄደ ይገኛል። ኢኮኖሚአችን በፍጥነት ሕያደገ፣ የዋጋ ማሽበት ሕየረገበ፣ የፊስካል ሁኔታ ሕየተሻሻለ፣ የውጭ ምንዛሪ ፍሰት ከመቼውም ጊዜ በሳይ ሕየጨመረና ለግሉ ዘርፍ የውጭ ምንዛሪ አቅርቦት ክፍ ሕያለ መምጣቱ በትክክለኛው የዕድት ጎዳና ላይ ሕንደምንገኝ አመላካች ነው።
  - በአንጻሩ፣ የዓስም የገንዘብ ድርጅት የውጭ ምንዛሪ ሪፎምን ጨምሮ አጠቃላይ የኢትዮጵያን ሪፎርም በእጅጉ እንደነቀል፣ ከሪፎርሙ የመጀመሪያ ዓመት በኋላ የውጭ ምንዛሪ ግኝት እንደሚቀንስ፣ ወዘተ. ሐሰተኛ ወሬ የሚነዙ ወገኖች አሉ።
  - - የዓለም የንንዘብ ድርጅት ስለ ኢትዮጵያ የኢኮኖሚ ሪፎርም ያሰው ሕይታ ሕጅግ አዎንታዊ ፣ በሁሉም የማክሮ ዐውዶች የተገኘው ውጤት ከግምት በሳይ *እን*ደሆነና የሚደነቅ ስለመሆኑ ከድርጅቱ ድረ ገጽ ማንበብና መረዳት ይቻላል። ድርጅቱ ስለ ሀገራት በሚያወጣቸው ዘንባዎች ሁሉ እንደሚያደርገው፣ ሀገራት ሲያጋጥጣቸው ስለሚችለው ስጋት አጠቃሳይ አስተያያት ይሰጣል። እኛም ሆንን ሴሎች ሀገራትን የሚገጥጧቸው የጂኦ ፖስቲካ፣ የንማድ ወዘተ ስጋቶች መኖራቸው የታወቀ ስለሆነ በዚህ ረንድ የተሰጠው አስተያያት የተሰምደና ለኛ የተሰየ አይደለም።
    - የዓሰም የገንዘብ ድርጅት የኢትዮጵያን የውጭ ምንዛሪ ሪፎርም ከቶውንም አልነቀፊም፡፡ በባንኮች የብር የውጭ ምንዛሪ ተመን ላይ ችግር መኖሩን አላመስከተም፤ ይልቁንም በባንኮች ዘንድ ያሰው የብር የውጭ ምንዛሪ ተመን፤ ከኢኮኖሚአዊ መርሆች አንጻር፤ በትክክለኛው ቦታ ላይ እንደሚገኝ፤ እንዲያውም የባንክች የብር የውጭ ምንዛሬ ተመን 4.5 በመቶ ከዋጋው በታች እንደሆነ ወይም ከመውረድ ይልቅ ሊጠነክር እንደሚገባ በቴክኒካዊ ግምገማው አሳይቷል፡፡

3. Misinformation on Foreign Exchange Reforms:

Finally, I have a message to the business community and the broader public regarding the foreign exchange reform, particularly in light of misleading and false rumors circulating on social media:

- Our macroeconomic and foreign exchange reforms are progressing well. Our strong growth record, falling inflation, improved fiscal position, and record-high foreign exchange earnings and private sector supply all show that we are moving in the right direction.
- Contrary to this reality, there has been deliberate misinformation aimed at portraying the economy as being in crisis. Some have claimed the IMF was highly critical of Ethiopia's reforms, including the exchange rate reform. Others have said that foreign exchange inflows will decline after the first year.
- All of these rumors are categorically false:
  - o The IMF's views on Ethiopia's reforms are very positive, and anyone with internet access can verify this via their published reports. They commended the higher-than-expected performance in nearly all macroeconomic areas. As they do with all countries, they also provided advice on potential risks—risks that are well-known and common across countries, including geopolitical and trade shocks.
  - o The IMF was not critical of Ethiopia's exchange rate system. It noted a very positive start and suggested areas for medium-term reform. It found no problems with the birr exchange rate. In fact, their technical assessment suggests that the exchange rate is roughly in line with economic fundamentals, or possibly even around 4.5% undervalued.
  - Regarding the outlook for foreign exchange inflows and the exchange

ቀጣይ የውጭ ምንዛሪ ግኝትና የውጭ ምንዛሪ ተመን በተመለከተ፣ በኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ በኩል አንዳችም አሉታዊ *ግምገጣ* ውይም ስ*ጋት የለም*። ወደ ውጭ የሚላከው ምርት መጠን ስለሚጨምር የወጪ ንግድ ገቢ እንደሚያድግ ይጠበቃል፤ ሐዋሳም እያደገ ነው፤ የውጭ ቀጥታ ኢንቨስትመንትና የግል የካፒታል ፍሰት እየጨመረ ነው። ከልማት *አጋሮቻችን የሚገኘው ድጋ*ፍ **እንደቀጠለ ነው። ስለዚህ፣ የብሔራዊ** ባንክም ሆነ የንግድ ባንኮች የውጭ ምንዛሪ ማኝት እየተሻሻለ እንደሚሄድ ይጠበቃል። ይህም ማለት በምንከተለው አዲሱ የውጭ ምንዛሪ አስተዳደር ሥርዓት አተገባብር የተሰየና አዲስ ስ*ጋት* ሲኖር አይገባም።

አስተያየቱን ለማጠቅለል

- አዲሱን በጀት ዓመት በተጠናከረ የውጭ ምንዛሪ ግኝት ጀምረናል፤የትላንቱ የውጭ ምንዛሪ ጨረታም ይህንት እውነታ አመላካች ነው።
- ባንኮች የንግዱን ማህበረሰብና የግለሰቦችን የውጭ ምንዛሪ ፍላጎት ሕይሟሉ ሲሆን፣ ብሔራዊ ባንክም ሕንደ አስፈላጊነቱ ይህንኑ ጥረት መደገፉን ይቀጥላል።
- የንግዱ ማህበረሰብ የኢመደበኛ የውጭ ምንዛሪ ገበያን ትቶ በመደበኛ የውጭ ምንዛሪ ገበያ መጠቀም ይኖርበታል።
- በመጨረሻም፣ ህብረተሰቡ ከ ሐሰተኛ መረጃዎችና አሳሳች አሱባልታዎች ራሱን ጠብቆ፣ የውጭ ምንዛሪና የማክሮ ኢኮኖሚ ሪፎርሞቻችን በጥሩ ሁኔታ እየተካሄዱ እንደሆነ ተረድቶ መደበኛውን የንግድ አንቅስቃሴ ያለምንም ስጋት እንዲያካሂድ ደግመን ደጋግመን እንመክራለን።

rate, NBE's assessment remains positive. Key exports are expected to continue performing well due to increased volumes and high global prices. Remittance inflows are rising, while FDI and private capital inflows remain strong. Partner support is also ongoing. Therefore, NBE expects continued improvements in the foreign exchange position, both at NBE and at the bank level. This means there is no new or heightened risk associated with the implementation of the new foreign exchange management system.

In Conclusion

I would like to reiterate and emphasize the following key messages:

- We have started the fiscal year with strong foreign exchange inflows, and Tuesday's auction is a clear signal of that strength.
- Banks are widely addressing the foreign exchange needs of businesses and individuals, and NBE will support them whenever needed.
- Businesses should use the formal foreign exchange market and avoid risking their funds by engaging with informal markets.
- Finally, despite the false rumors and misinformation, our macroeconomic and foreign exchange reforms are on track, and we maintain a positive outlook for the year particularly in terms of foreign exchange and balance of payments (BOP) conditions.

Thank you.